

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

HOGYAN PÁLYÁZZUNK 2018-BAN A LIFE PROGRAMBAN?

NOVÁK JUDIT, SZIJÁRTÓ ÁGNES

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM

KÖRNYEZETFEJLESZTÉSI ÉS –STRATÉGIAI FŐOSZTÁLY

LIFE KÖRNYEZETVÉDELMI TRÉNING, 2018. MÁRCIUS 20.

ELŐADÁS TARTALMA

- I. Mik a legfontosabb tudnivalók a LIFE pályázatokról?
- II. Miben változik meg a pályázás feltétele 2018-tól?
- III. Milyen projekttemákra lehet pályázni?
- IV. Hogyan kaphatunk szakmai és pénzügyi támogatást?

I. Mik a legfontosabb tudnivalók a LIFE pályázatokról?

LIFE

(L'Instrument Financier pour l'Environnement)

A **környezetvédelem**, a természetvédelem, az éghajlatvédelem és a biológiai sokféleség megőrzése kapcsán jelentkező feladatok támogatása

1992 óta 4500 támogatott projekt

Általános cél: az EU **környezetpolitikájának** és környezetvédelmi **jogszabályainak** végrehajtásához történő hozzájárulás

LIFE

(L'Instrument Financier pour l'Environnement)

A **környezetvédelem**, a természetvédelem, az éghajlatvédelem és a biológiai sokféleség megőrzése kapcsán jelentkező feladatok támogatása

1992 óta 4500 támogatott projekt

Általános cél: az EU **környezetpolitikájának** és környezetvédelmi **jogszabályainak** végrehajtásához történő hozzájárulás

**KÖRNYEZETRE GYAKOROLT
KÖZVETLEN, MÉRHETŐ HATÁS!**

LIFE 2014-2020

LIFE Program

3.5 Mrd €
(2014-2020)

KÖRNYEZETVÉDELEM

ALPROGRAM

2.6 Mrd € (75%)

Környezet és erőforrás hatékonyság
(ENV)

Természet és biodiverzitás (NAT)

Környezetvédelmi irányítás és
tájékoztatás (GIE)

ÉGHAJLAT-POLITIKAI

ALPROGRAM

0.9 Mrd €

Éghajlatváltozás mérséklése (CCM)

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz
(CCA)

Éghajlat-politikai irányítás és
tájékoztatás (GIC)

LIFE PROGRAM JOGI HÁTTERE

LIFE RENDELET

Az Európai Parlament és Tanács 1293/2013/EU rendelete

2014 2020

**LIFE Többéves
Munkaprogram
2014-2017**

**LIFE Többéves
Munkaprogram
2018-2020**

**2014.
évi
kiírás**

**2015.
évi
kiírás**

**2016.
évi
kiírás**

**2017.
évi
kiírás**

**2018.
évi
kiírás**

**2019.
évi
kiírás**

**2020.
évi
kiírás**

LIFE PROGRAM JOGI HÁTTERE

LIFE RENDELET

Az Európai Parlament és Tanács 1293/2013/EU rendelete

2014 2020

**1,79
Mrd €**

**LIFE Többéves
Munkaprogram
2014-2017**

**LIFE Többéves
Munkaprogram
2018-2020**

**1,66
Mrd €**

**2014.
évi
kiírás**

**2015.
évi
kiírás**

**2016.
évi
kiírás**

**2017.
évi
kiírás**

**2018.
évi
kiírás**

**2019.
évi
kiírás**

**2020.
évi
kiírás**

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

„HAGYOMÁNYOS” PROJEKTEK

Kedvezményezett

- **KKV-k & nagyvállalkozások, civil szervezetek és közigazgatási szervek**

Átlagos projektméret

- **~ 2 - 5 év**
- **~ 1 - 3 millió EUR**
- *EU társfinanszírozási arány: **55%**;*
- *Igényelhető magyar állami támogatás: **~20%***
- **~ 1 - 5 partner**
- *Partnerkereső adatbázis: **www.lifepalyzatok.eu***

II. Miben változik meg a pályázat feltétele 2018-tól?

A 2018-2020 MUNKAPROGRAM ÚJÍTÁSAI

- Támogatási intenzitás csökkenése: **55%**
- Projekttemák számának csökkentése
- Értékelési kritériumok és hangsúlyok megváltozása
- Eredményorientáltság további fokozása
- Pályázati eljárás egyszerűsítése:
 - **ENV alprogram: kétlépcsős pályázati rendszer**
 - CLIMA alprogram: egylépcsős rendszer
- Jelentéstételi eljárás egyszerűsítése
- Indikatív nemzeti forráselosztás megszűnése

ÉRTÉKELÉSI KRITÉRIUMOK

	Értékelési kriérium	Min. Pont	Max. pont
1.	Technikai koherencia és minőség	10	20
2.	Pénzügyi koherencia és minőség (beleértve az ár-érték arányt)	10	20
3.	Kiemelt területeinek konkrét célkitűzéseikhez való hozzájárulás mértéke és minősége	10	20
4.	Fenntarthatóság (folytatás, megismétlés, átültetés)	8 (5)	15 (10)
Pluszpontok:			
5.	Hozzájárulás a projekt témákhoz	–	0, 5 vagy 10
6.	Szinergiák (beleértve a többcélúságot és az integrációt/a kiegészítő jelleget) [max. 8 pont], Zöld közbeszerzés [max. 1 pont], Ökocímkék [max. 1 pont], EU kutatási eredmények felhasználása [max. 1 pont], Transznacionális (max. 4 pont),	– (7+ –)	15 (15+5)
Összesen:		50 (55)	100

HANGSÚLYOK

- Fenntarthatóság: **folytatás, megismétlés, átültetés**
(korábban: megismételhetőség, átültethetőség)
- **Piaci szereplők** részvételének és **piacközeli megközelítéseknek** ösztönzése
 - **Close to market** „C2M” projektek (üzleti terv)
 - további magán és állami források mobilizálása
 - befektetésre kész, gazdasági szempontból életképes projektek

HANGSÚLYOK

- **Uniós szakpolitikai prioritások**
 - körforgásos gazdaság;
 - európai polgárok többségének egészségére gyakorolt erős és közvetlen hatású projektek

- **Szinergiák, többcélúság, integritás:** jól kidolgozott, többcélú megközelítések, amelyek az elsődleges környezeti célkitűzéseik mellett megcélazzák például **a szociális integrációt vagy a gazdasági növekedést**

EREDMÉNYORIENTÁLTSAÉG

**KÖRNYEZETRE GYAKOROLT
KÖZVETLEN, MÉRHETŐ HATÁS!**

- Nagy hangsúly a környezeti hasznok és projekteredmények számszerűsítésén
- **Projekt-indikátorok** listájának megküldése a pályázat kötelező része
- Key Project-level Indicator (KPI) database

http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmtools/life2014_2020/documents/160215_LIFEproject_level_outcome_indicators.pdf

KÉTLÉPCSŐS PÁLYÁZÁS

I. lépcső: **Koncepció** benyújtása

- Maximum **10 oldal**

II. lépcső: **Teljes pályázati anyag** benyújtása

- Költségvetési eltérés: maximum **10%**
- Kis módosítás az akciókban és az eredményekben: **a kulcselemek nem változhatnak!**
- Változtatások listázása és indoklása

Előnyök:

- Kezdetben kevesebb idő és erőforrás
- Gyorsabb visszajelzés a pályázatról
- Nagyobb nyerési ráta a teljes pályázati anyag után

KONCEPCIÓ TARTALMA

- Alapvető információk a **koordináló kedvezményezett**ről
- Megcélzott környezeti **probléma**
- Projekt **céljai**
- **Partnerek** felsorolása (koordináló és társult kedvezményezettek, társfinanszírozók)
- **Akciók és eszközök**
- Várható **eredmények és hatások**
- A projekt eredményeinek **fenntarthatósága**

KONCEPCIÓ TARTALMA

- Felmerülő lehetséges **kockázatok** és korlátok
- **EU hozzáadott érték** (a LIFE prioritásaihoz és célkitűzéseikhez való hozzájárulás)
- A projekt **kísérleti vagy demonstrációs** jellege
- Költségvetés a **költségkategóriák** szintjén

Nem kell:

- Aláírt nyilatkozatok
- Térképek
- Képek
- Mellékletek

KONCEPCIÓ ÉRTÉKELÉSE

I. „A pályázat általános minősége” 20/5 pont

1. Projekt szerkezete (logika, célok, eredmények, akciók, világos leírás)
2. Átláthatóság (partnerség, időkeret),
3. Ár-érék arány (ambíciók, kockázatok és csökkentésük)

II. „Az általános uniós hozzáadott érték” 30/10 pont

1. LIFE prioritásokhoz való hozzájárulás
2. Hatás (EU szakpolitika, reális, számszerűsített, konkrét)
3. Fenntarthatóság (hatások és eredmények – átültetést és megismétlést egyelőre nem értékelik külön)

PÁLYÁZAT BENYÚJTÁSA

Benyújtás az **eProposal** rendszerben

<https://webgate.ec.europa.eu/eproposalWeb/>

Koncepció: angol nyelven!

Legnagyobb pontszámú pályázatok kapnak lehetőséget a teljes pályázat benyújtására: költségvetés 2-2,5-szerese

Teljes pályázat: angol (+nemzeti nyelven is) lehetséges

HATÁRIDŐK 2018

Pályázati felhívás megjelenése	2018. április
Pályázati koncepció benyújtása	2018. június 12.
Pályázati koncepció eredmények	2018. október
Teljes pályázati anyag benyújtása	2019. január vége
Támogatási szerződések aláírása	2019. július
A projekt megvalósításának legkorábbi kezdőnapja	2019. július 01.

III. Milyen projekttemákra lehet pályázni?

„KÖRNYEZET ÉS ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG”

- Az európai uniós környezetvédelmi politikák és jogszabályok megvalósítása, fejlesztése
- Csak **„kísérleti”** vagy **„demonstrációs”** projektek támogathatók
 - ➔ *a gyakorlatba ültet, tesztel, értékkel és terjeszt olyan tevékenységeket, módszereket és megközelítéseket, amelyek a projekt specifikus környezetében újak vagy szokatlanok, és amelyek máshol, hasonló körülmények között is felhasználásra kerülhetnek. A monitorozás, értékelés és terjesztés szerves részei a demonstrációs megközelítésnek.*
- A szakadék áthidalása a kutatási eredmények és a széleskörű alkalmazás között, **innovatív megoldások**

„KÖRNYEZET ÉS ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG”

28 téma (41) 5 témakörben:

1. víz, beleértve a tengeri környezetet;
2. hulladék;
3. erőforrás-hatékonyság, beleértve a talajt és az erdőket, valamint a zöld, illetve körforgásos gazdaságot;
4. környezet és egészség, beleértve a vegyi anyagokat és a zajt;
5. levegőminőség és emisszió, beleértve a városi környezetet

VÍZ

1. Árvízzel és/vagy aszályokkal kapcsolatos kockázatkezelési fellépések
2. Hidromorfológiai terhelések kezelése
3. Emberi és/vagy mezőgazdasági eredetű organikus szennyezés integrált kezelése
4. Kémiai szennyező anyagok által okozott terhelés csökkentése
5. Víztakarékosági intézkedések

VÍZÜGYI ÁGAZAT

1. Új szennyező anyagok és/vagy kórokozók kibocsátásának csökkentése vagy megszüntetése
2. Vidéki területeken erőforrás-hatékony vízszolgáltatást biztosítása
3. Az újrahasznosított/visszanyert víz tekintetében eredményesebb és hatékonyabb megoldások és/vagy kezelési lehetőségek fejlesztése

Tenger- és partiövezet-gazdálkodás: 2 téma

HULLADÉK

1. Hulladékkezelési (elkülönített gyűjtés, válogatás és újrafeldolgozás) módszerek az EU legkülső régióiban
2. Innovatív megoldások alkalmazása:
 - elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak és/vagy a hulladékelemek és hulladékkumulátorok
 - hulladékká vált gépjárművek
 - építmények vagy épületek szelektív bontása
 - műanyagok
 - biohulladékok
 - összetett anyagok újrafeldolgozása a kritikus fontosságú nyersanyagok visszanyerése érdekében

HULLADÉK

3. A hulladékban lévő veszélyes anyagok azonosítása és elkülönítés
4. Új üzleti és/vagy fogyasztási modellek és/vagy megközelítések alkalmazása az erőforrás-hatékonyság támogatása érdekében – hulladék és erőforrás-hatékonyság

ERŐFORRÁS-HATÉKONYSÁG, TALAJ, ERDŐK

1. A körforgásos gazdaságra vonatkozó koncepció végrehajtása
2. Regionális vagy nemzeti területi fejlesztések további földterület kivonása vagy talajfedés nélkül
3. Integrált fenntartható talajgazdálkodási gyakorlatok
4. Természetközeli erdőgazdálkodási megközelítések
5. Tűzveszélyességű erdők ellenállóbb állományokká alakítása

VEGYI ANYAGOK, ZAJ

1. A környezetre vagy az emberi egészségre gyakorolt hatás csökkentése:
 - veszélyesnek minősített anyagok
 - a vegyi anyagok, beleértve az endokrin károsító anyagok együttes hatásai
 - nanoanyagok
 - biocid termékek és/vagy növényvédő szerek
2. A magas népsűrűségű városi területeken az utakról érkező zaj csökkentése
3. Az emberi egészséget veszélyeztető és környezeti kockázatok feltérképezése, dominóhatás kezelése - Seveso III irányelv (2012/18/EU irányelv)

LEVEGŐ

1. Levegő minőségének javítása és a lebegő részecskék kibocsátásának csökkentése
2. Fenntartható közúti szállítási mobilitás (kibocsátás csökkentés)
3. A fenntartható légi közlekedésre és a nem közúti mozgó gépekre vonatkozó mobilitás
4. Az ammónia-, metán- és lebegőrészecske-kibocsátás csökkentése a mezőgazdaságban
5. A szennyezés megelőzésére és csökkentésére irányuló technikák alkalmazása
6. Integrált városi szakpolitikák és szabályozási megközelítések a fenntartható várostervezés és -építészet és/vagy innovatív műszaki megoldások támogatása érdekében

„KÖRNYEZETVÉDELMI IRÁNYÍTÁS ÉS TÁJÉKOZTATÁS”

- Csak „**tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési**” projektek
- Tájékoztató kampány, kommunikáció** támogatása
- Tudatosságnövelés, szemléletformálás és képzés**
- A környezetvédelmi ellenőrzés és felügyelet hatékonyságának és hatásosságának növelése**
- Jogszabályoknak való hatékonyabb **megfelelés**, azok hatékonyabb **végrehajtása**
- Környezetpolitikai irányítás** fejlesztése
- Környezetvédelemmel kapcsolatos **tapasztalatok és jó gyakorlatok cseréje, tudás megosztása**

„KÖRNYEZETVÉDELMI IRÁNYÍTÁS ÉS TÁJÉKOZTATÁS”

9 (35) téma az alábbi témakörökben:

- Fenntartható fogyasztás – hulladék;
- Körforgásos gazdaság;
- Natura 2000;
- Idegenhonos inváziós fajok;
- Vegyi anyagok;
- Zöld infrastruktúra, ökoszisztéma-szolgáltatások;
- Levegő;
- Vízügy;

TÁJÉKOZTATÁSI, KOMMUNIKÁCIÓS ÉS TUDATOSSÁGNÖVELŐ KAMPÁNYOK

1. Az érintett célközönség tudatosságának növelése a környezetvédelmi problémákkal, valamint az uniós környezetvédelmi szakpolitikákkal, eszközökkel és/vagy jogszabályokkal kapcsolatban

INFORMÁCIÓS RENDSZEREK, A KÖZIGAZGATÁS MINŐSÉGE ÉS ÖNKÉNTES MEGKÖZELÍTÉSEK

1. A hatóságok által működtetett környezetvédelmi információs rendszerek fejlesztése a környezetvédelmi információk elektronikus gyűjtése, feldolgozása, tárolása és megosztása
2. A közigazgatás kapacitásának és minőségének fejlesztése a tervekkel, programokkal, elemzésekkel, felülvizsgálatokkal és értékelésekkel és/vagy a konkrét tevékenységekre vonatkozó engedélyekkel, eltérésekkel és egyéb határozatokkal kapcsolatban
3. Önkéntes megközelítés kidolgozása, támogatása, végrehajtása és/vagy harmonizálása és az ilyen megközelítések használata

KÖRNYEZETVÉDELMI ELŐÍRÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS BIZTOSÍTÁSA ÉS AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSHOZ VALÓ JOG

1. A megfelelés biztosításának támogatása, a megfelelés elősegítése, ellenőrzése és érvényesítése
2. A megfelelés biztosításának támogatása: szakemberek, szakértők, szakképesítések és képzések
3. Innovatív eszközök és fellépések kidolgozása és használata a megfelelés elősegítése, ellenőrzése és érvényesítése érdekében
4. Környezetvédelmi panaszok és beadványok hatékonyabb hatósági kezelése, beadványok kezelésére szolgáló rendszerek és technikák
5. A környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog és/vagy a közvetítés elősegítése

IV. Hogyan kaphatunk szakmai és pénzügyi támogatást?

NCP (NATIONAL CONTACT POINT)

NCP-k: nemzeti kapcsolattartók (illetékes minisztérium)

- Pályázati tervek áttekintése; konzultáció
- Szakmai támogató nyilatkozat (nem kötelező) kiállítása
- Társfinanszírozói nyilatkozat kiállítása

Novák Judit

LIFE nemzeti kapcsolattartó
eszter.judit.novak@fm.gov.hu
+36/1-795-4995

Szijártó Ágnes

LIFE kapacitásfejlesztési koordinátor
agnes.szijarto@fm.gov.hu
+36/1-795-5763

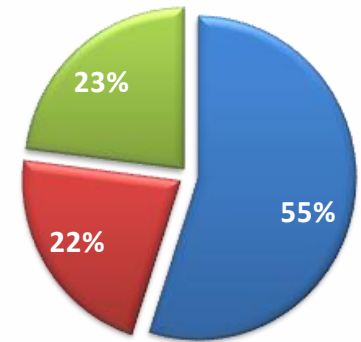
FM TÁRSFINANSZÍROZÓI NYILATKOZAT

1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat

Pályázati koncepcióban: „**to be confirmed**” jelzése

Hazai önerő mértékének maximum **50%-a**

Pályázati anyagok láthatóvá tétele az NCP számára

■ EU LIFE Program ■ Társfinanszírozás ■ Önrész

A pályázati **koncepció benyújtása előtt megküldendő dokumentumok:**

- Önerő-támogatási kérelem
- LIFE pályázati anyag max. 2 oldalas összefoglalója magyarul
- Előzetes projekt költségterv (év/€)

A6 Form kiállítása a teljes pályázati anyaghoz lehetséges.

TOVÁBBI LIFE RENDEZVÉNYEK

- 2018. május 04.: LIFE Nemzetközi Infonap, Brüsszel
- 2018. május 10.: LIFE Nemzeti Infonap, Budapest
- **2018. május 24.: LIFE Környezetvédelmi tréning**
- 2018. május 31.: LIFE Pályázati tréning

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

